

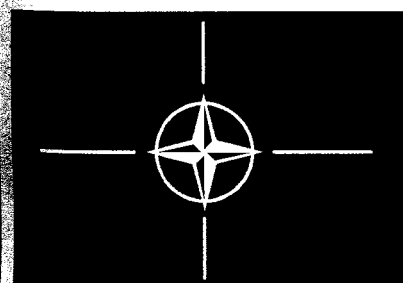
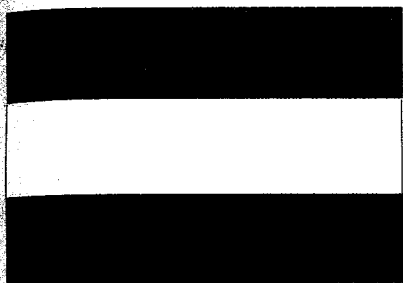
INFO-SCOOP

12

INHOUDSOPGAVE

VAN DE REDACTIE	2
COLOFON	2
INFO-SCOOP SPECIAL ISRAËL	3
DE GOLAN, OMSTREDEN GEBIED	3
ONVEILIG, ONDANKS DE VN	3
DE BEWONERS	3
DE DRUZEN	4
PATSTELLING ?	4
DE SITUATIE IN DE RUSSISCHE FEDERATIE	5
VERKIEZINGSZEGE BORIS NIKOLAEVICH JELTSIN	5
JELTSINS GEZONDHEIDSTOESTAND	5
MACHTSWISSELING	5
LEBED EN TSJERNOMYRDIN	6
TSJETSJENIË	7
SLOTCONCLUSIE	7

VAN DE REDACTIE

Sgt1 A. Wever

Voor u ligt de laatste Info-Scoop voor de vakantieperiode. Het volgende exemplaar ontvangt u in de eerste week van september. In deze Info-Scoop komen de volgende twee onderwerpen aan de orde: De Golan-hoogvlakte, omstreden gebied en Rusland, de verkiezingen.

Elnt D. van Amerom beschrijft in zijn artikel over de Golan de problemen die Israël heeft m.b.t. de eventuele terug-gave van de Golan-hoogvlakte aan Syrië. Netanyahu's 'tegenaanval' op de slotverklaring van de topconferentie van Arabische landen in Caïro, waarbij men van Israël verwacht dat ze zich, omwille van de vrede in het Midden-Oosten, terug zal trekken, luidde als volgt: "ALLEEN VREDESOVERLEG ZONDER VOORWAARDEN".

Tlnt J. Schouten geeft in zijn artikel aan dat de tweede ronde van de presidentsverkiezingen in Rusland een overwinning is geworden voor de zittende president Boris Jeltsin. Maar aangezien Jeltsin op dit moment erg met zijn gezondheid kampt, wordt de sterke man naast Jeltsin, de generaal b.d. Lebed, op dit moment door de media sterk naar voren geschoven. Lebed heeft in zijn nieuwe functie van secretaris-generaal van de veiligheidsraad, de z.g. 'hardliners' in de crisis rond Tsjetsjenië al ontslagen. Toch lijkt de oorlog in deze opstandige republiek weer op te laaien. De vraag is of Jeltsin zijn beloftes uit de verkiezingscampagne weet waar temaken.

Zoals ook aangegeven in de colofon is de Info-Scoop volledig samengesteld uit open bronnen. Indien er uwerzijds op- of aanmerkingen zijn over de inhoud van deze publicatie, wordt u verzocht contact op te nemen met één van de redactieleden van de Info-Scoop (zie colofon).

COLOFON;

INFO-SCOOP Is een maandelijks uitgave van 101 Mlpel

Adres: Simon Stevinkazerne, MPC 41 A, Postbus 9012, 6710 HC Ede

Telefoon: 0318-683055

Redactie: Maj H.J. Jacobs, Elnt P.W.T.S. Menting, Sgt1 A. Wever

INFO-SCOOP wordt verzonden aan die instanties welke functioneel belang hebben bij actuele informatie

De inhoud van de **INFO-SCOOP** is volledig samengesteld uit open bronnen. Overname uit deze publikatie is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

DE GOLAN, OMSTREDEN GEBIED

Elnt D.A. van Amerom

Onzekerheid regeert de Golan-hoogvlakte. Israëlische pioniers maakten van de hoogvlakte een bloeiend boerenland, een sociale droomgemeenschap. Het huidige Israël weigert vooralsnog de teruggave aan Syrië. Maar voor hoelang...?

Voor deze special is o.a. gebruik gemaakt van:

Elsevier, de Volkskrant, het NRC Handelsblad en UNTSO News Magazine.

ONVEILIG, ONDANKS DE VN

Voor veel Israëli's is de Golan synoniem voor 's lands veiligheid en bij de gedachte aan teruggave aan Syrië alleen al, krijgen veel Israëli's het benauwd. Zullen ze niet als ze eenmaal op de hoogvlakte zitten, doorstoten naar de laaggelegen steden als Tiberias en Haifa, -waar ze bij helder weer mooi uitzicht op hebben? En hoe moet het met de watervoorziening? Een derde van al het water in Israël komt immers van de Golan?

In 1974 bracht de toenmalige Amerikaanse minister Henry

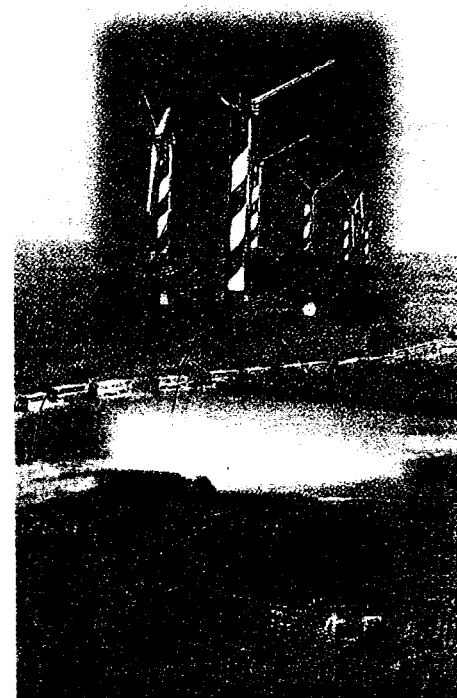
Kissinger een troepenscheidingsakkoord tot stand tussen Israël en Syrië op de Golan. Een deel van het in 1967 door Israël veroverde en bezette gebied werd aan de Syriërs terugggegeven, waaronder Kuneitra, -de door Israël totaal verwoeste hoofdstad van het Golan-district. UNDOF (UN-Disengagement Observe Force), aangevuld met UNTSO-waarnemers (UN-Truce Supervision Organisation), gingen als buffer fungeren tussen het Syrische en Israëlische leger. Sindsdien is aan de bestandslijn geen incident van betekenis voorgevallen.

Maar als Israël en Syrië een vredesverdrag sluiten, zal de bezette 'JAULAN' (Golan) zeker terugkeren in de Syrische moederschoot. Met handhaving van de UN-controle? Voor de Israëli's is dat geen optie. Iedereen herinnert zich hoe de Egyptische president Nasser in 1967 de VN opdracht gaf zich uit de Sinai terug te trekken. Weg buffer! En enkele dagen later brak de zes-daagse oorlog uit. Zonder veel last van UNIFIL (UN-Interim Force In Lebanon) trok Israël op 6 juli 1982 dan ook Libanon binnen om de PLO-infrastructuur uit te schakelen. En heeft Israël nu erg veel 'schade' onder-

vonden van hun beschieting (18 april 1996) van de VN-post Qana in Zuid-Libanon?

DE BEWONERS

De Golan is, anders dan de West-Bank en de Gaza-strook, sinds 1981 bij de wet door Israël geannexeerd. Na 29 jaar onder joods beheer, dank zij de alom geroemde pioniersgeest, is de Hoogvlakte redelijk welvarend geworden. In de 32 kibboetsen is het goed vertoeven, er is een goed (pas geasfalteerd) wegennet, in het (enige) moderne stadje Qatzrin is een groot winkelcentrum gekomen en aan de grens met Syrië staat inmiddels een gloednieuw windmolenpark prima te functioneren. De bewoners willen niet weg. Vrede...oké. Maar dan een vrede mét de Golan.

Ondanks de afwijzende opstelling van de regering Netanyahu, leven de meeste bewoners nog steeds in onzekerheid. Niemand weet of hij nog nieuwe fruitbomen kan gaan planten. Privatiseringsplannen liggen sinds het overleg met Syrië door de regering Peres nog steeds in de 'ijskast'. Want wat er hardop door de politiek geroepen wordt, kan achter de schermen heel anders klinken. Volgens de burgemeester van Qatzrin werden de kolonisten, vooral gedurende de Peres-periode, 'gek' van de vaagheid.

Zelfs nog tijdens het vredesoverleg met Syrië (voorjaar '96 te Washington) werd meer geld in het gebied gestoken dan voorgaande jaren. Een kwart van de bewoners, altijd getrouwe Peres-aanhangers, stemden op 21 mei op de Derde Weg, dé nieuwe partij van te leurgestelde Peres-getrouwen. Ondanks de verkiezingsuitslagen vertrouwen de Golan-pioniers het voor geen cent: 'Het was toch ook Likud, de partij van de huidige Netanyahu, die destijds de Sinaï aan Egypte terug gaf?'

DE DRUZEN

Een andere bewonersgroep ziet het anders. In 1967 ontvluchtte het overgrote deel van de 130.000 druzen de kort daarvoor door Israël bezette Golan. Meer dan 130 dorpen werden met de grond gelijk gemaakt. Alleen zo'n 6400 druzen mochten blijven. Zij voelen zich nog altijd Syriër, in tegenstelling tot hun stamgenoten in Galilea. De laatsten hebben een uitstekende relatie met de joden, zijn

stemgerechtigd en dienen zelfs in het IDF (Israel Defence Force). Nee, die van de Golan zijn anders. Op hun ID-card staat bij 'nationaliteit' een streepje. Sinds 1981, toen de Israëlische wetten van kracht werden op de Golan, is de relatie tussen de druzen en de Israëlische kolonisten killer geworden. de meeste druzen weigerden het Israëlische staatsburgerschap en er werd maandenlang gestaakt vanwege de feitelijke annexatie. En nu de kans bestaat dat de Golan weer onder Syrië komt, weigeren veel inwoners van de druzen-dorpen zelfs met hun joodse burens te praten.

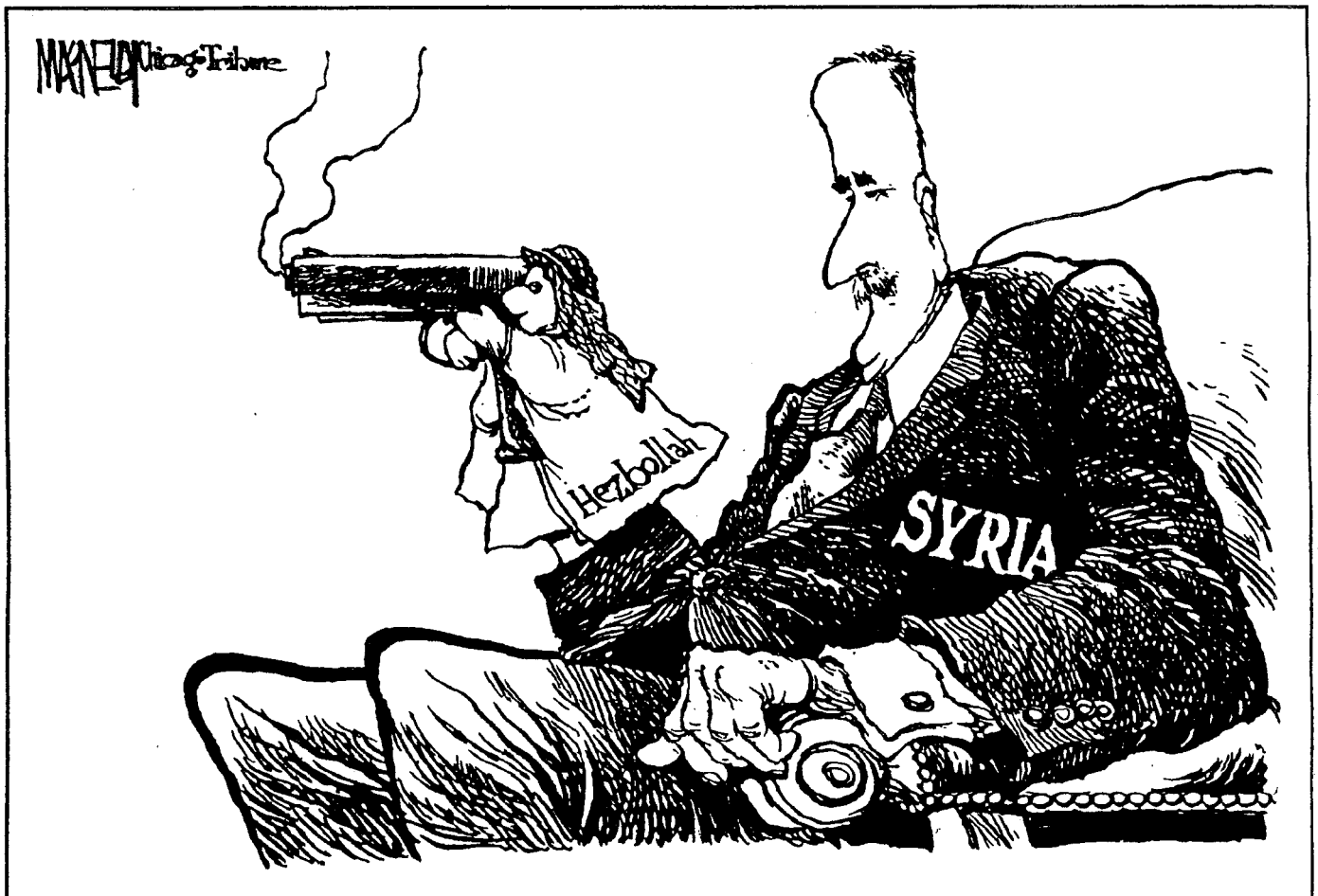
PAT-STELLING ?

Voorlopig hoeven de Golan-bewoners nog niet aan inpakken te denken. De slotverklaring van de Arabische topconferentie (Caïro, 24-6-96) bevatte zes punten. Het tweede punt luidde: 'Om een alomvattende vrede in het Midden-Oosten te bereiken moet Israël zich terugtrekken uit al

het Arabisch gebied dat het in de oorlog van 1967 heeft bezet, met inbegrip van Oost-Jeruzalem, de Hoogvlakte van Golan, als ook uit Zuid-Libanon. Er moet een onafhankelijke Palestijnse staat komen met Oost-Jeruzalem als hoofdstad'.

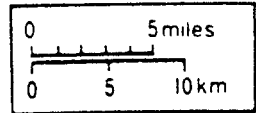
En met de Golan-hoogvlakte wordt bedoeld de stellingen van 4 juni 1967, een dag voordat de zesdaagse oorlog uitbrak. Daarmee zou gebied dat door de oorlog van 1948 op Israël werd veroverd, weer in Syrische handen vallen! Over deze voorwaarde piekert geen enkele Israëliër. 'Land voor vrede', zoals de Arabieren eisen? Deze voorwaarde 'land' is de Israëli's van nu te heilig.

Netanyahu's tegenaanval luidde dus: "ALLEEN VREDESOVERLEG ZONDER VOORWAARDEN !" En zijn voorwaarde is:...'in elke onderhandeling met Syrië zal ik eerst eisen dat het een halt toeroept aan de terreur'. Een patstelling? Het lijkt er op.

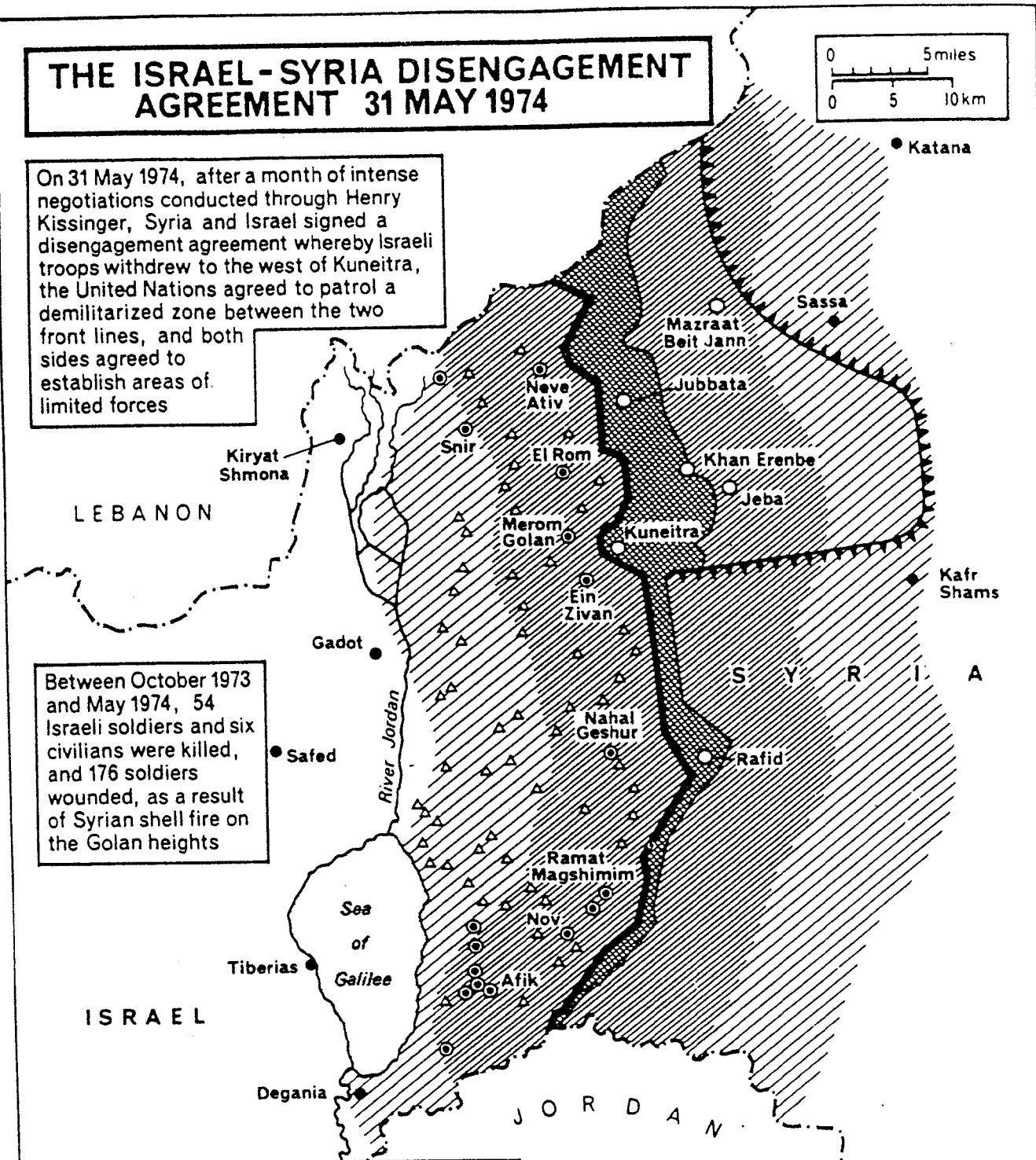
International Herald Tribune, 24 april 1996

THE ISRAEL-SYRIA DISENGAGEMENT AGREEMENT 31 MAY 1974

On 31 May 1974, after a month of intense negotiations conducted through Henry Kissinger, Syria and Israel signed a disengagement agreement whereby Israeli troops withdrew to the west of Kuneitra, the United Nations agreed to patrol a demilitarized zone between the two front lines, and both sides agreed to establish areas of limited forces

Between October 1973 and May 1974, 54 Israeli soldiers and six civilians were killed, and 176 soldiers wounded, as a result of Syrian shell fire on the Golan heights

Furthest eastward line of Israeli advance by 24 October 1973. All the territory west of this line remained under Israeli control until May 1974

Western limit of Syria control under the Israeli-Syrian Disengagement Agreement of 31 May 1974

Demilitarized buffer zone ('area of separation') within the territory returned to Syria. This zone to be patrolled by a United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF). Syrian civilians to return to it, and be under Syrian administration

Zones of limited armaments and forces: 600 men, 75 tanks, 35 artillery pieces in the 10-kilometre zone (dense shading)

Principal Israeli civilian settlements on the Golan heights, established since 1967

Principal Syrian towns and villages returned to Syria as a result of the 31 May 1974 agreement

Syrian villages abandoned in June 1967, and subsequently in ruins (their 70,000 inhabitants fled to Syria in 1967)

VERKIEZINGSZEGE BORIS NIKOLAEVICH JELTSIN

Tint J. Schouten

De presidentsverkiezingen in de Russische federatie, die woensdag 3 juli jl. werden gehouden hebben een overwinning voor Jeltsin gebracht.

Hoewel de Russische stemgerechtigden woensdag pas hun stem konden uitbrengen, was de strijd tussen de twee presidentskandidaten maandag 1 juli reeds gestreden, daar de Russische kieswet campagnevoeren één dag vóór de verkiezingen verbiedt.

Na het sluiten van de stembureaus gisteren werd al snel duidelijk dat Jeltsin een voorsprong had op zijn rivaal Genaddi Zjoeganov. Toen 6 procent van de stemmen geteld waren had Jeltsin 52 procent van de stemmen. Zjoeganov kon slechts rekenen op 40 procent. Rond middernacht was 20 procent van de stemmen geteld: 53,3 procent voor Jeltsin tegen 40,1 procent voor Zjoeganov. Toen donderdag ochtend rond 07.00 uur Moskouse tijd 85 procent van de stemmen geteld waren had Jeltsin met 53,7 procent tegen 40,4 procent voor Zjoeganov een verlenging van zijn

ambtstermijn veilig gesteld.

Voor de totstandkoming van dit artikel is o.a. gebruikt gemaakt van de volgende periodieken: NRC-handelsblad, De Volkskrant, Algemeen Dagblad, De Telegraaf, De Gelderlander, Elsevier, Frankfurter Allgemeine, The Times, Time, The economist, en CNN-specials en nieuwsuitzendingen.

JELTSINS GEZONDHEIDSTOESTAND:

Eén van de belangrijkste thema's die gedurende de tweede ronde van de presidentsverkiezingen door de westerse media werd belicht was Jeltsins gezondheidstoestand. Ruim een week geleden ontstond er onrust over de gezondheid van de president, toen hij verstek had laten gaan bij een congres in het Kremlin. Op maandag 1 juli werd een geplande ontmoeting tussen Jeltsin en de presidenten van Moldavië en de Oekraïne afgezegd.

Jeltsin, die zich vóór de verkiezingen al bijna een week niet meer in het openbaar had laten zien verscheen woensdag niet op het stembureau in Moskou, waar hij gewoonlijk zijn

stem zou uitbrengen. In plaats daarvan bracht de president zijn stem uit in het 12 km buiten Moskou gelegen dorpje Barvicha, nabij Jeltsin's datsja en het sanatorium, waar hij vorig jaar herstelde van zijn hartaanval.

Tegenover een medewerker van CNN zou zijn verklaard dat Jeltsin zou lijden aan angina-pectoris, maar dit bericht werd door Jeltsin's woordvoerder Medvedev tegengesproken. Ook premier Tsjernomyrdin verklaarde dat de president slechts zou lijden aan een verkoudheid, die hem op de stem was geslagen.

Jeltsin liet zich woensdag 3 juli even zien toen hij zijn stem uitbracht in het dorpje Barchiva. Het is echter opvallend dat hij sindsdien niet meer in het openbaar is verschenen. Het is daarom ook niet onwaarschijnlijk dat Jeltsin meer onder de leden heeft (gehad) dan de vermeende verkoudheid.

MACHTSWISSELING

Aangenomen wordt dat door het aanstellen van de generaal b.d. Aleksandr Lebed als secretaris-generaal van de veiligheidsraad, Boris Jeltsin een groot deel van de Lebed-gezinden naar zich toe heeft getrokken. Lebed eindigde in de eerste ronde van de presidentsverkiezingen, die werden gehouden op 16 juni jl., als derde achter de communist Zjoeganov. Met zijn nieuwe aanstelling wordt Lebed één van de machtigste generaals binnen het Kremlin. Vrijwel onmiddellijk na zijn aanstelling ontsloeg Lebed zijn vroegere Afghanistan-collega en minister van defensie Pavel Gratchov. Gratchov gold als één van de zg. "hardliners" in het conflict rond de opstandige Russische deelrepubliek Tsjetsjenië.

Na het ontslag van Gratchov volgden nog enkele generaals, alsmede het hoofd van de presidentiële veiligheidsdienst en tevens Jeltsins persoonlijke lijfwacht Aleksandr Korzhakov, de vice-premier Oleg Soskovets, en het hoofd van de federale veiligheidsdienst FSB, Michail

Communisten-leider Zjoeganov wuift naar aanhangers nadat hij zijn stem heeft uitgebracht.

Barsoekov. Inmiddels is de onderdirecteur van de FSB, Nikolai Kovaljov, door president Jeltsin tot voorzitter van de Federale veiligheidsdienst benoemd.

Gratchov, Korzhakov, Soskovets en Barsoekov hebben alle vier één zaak met elkaar gemeen: de oorlog in Tsjetsjenië.

Gratchov en Korzhakov zijn beiden lid van de oorlogspartij, die zich hard maakte voor militair ingrijpen in Tsjetsjenië. Generaal Michail Barsoekov is verantwoordelijk voor de strijd tegen terrorisme, de maffia en corruptie in het politieapparaat. Hij leidde de militaire actie tegen de Tsjetsjeense rebellen in Pervomaiskoje, vorig jaar. Oleg Soskovets was onder meer belast met de coördinatie van de militaire operatie in Tsjetsjenië.

Het fiasco rond de opstandige deelrepubliek Tsjetsjenië was voor Jeltsin één van de grootste obstakels op zijn weg naar een verlenging van zijn ambtstermijn. Het ontslag van onder meer deze vier invloedrijke personen, alsmede het aanstellen van de charismatische generaal Aleksandr Lebed heeft president Jeltsin weer in aanzien doen stijgen.

De uiteindelijke uitslag van de presidentsverkiezingen staat niet per definitie garant voor rust en stabiliteit in de Russische Federatie: nog altijd heeft zo'n veertig procent van de Russische kiezers uiteindelijk gekozen voor de communist Genaddi Zjoeganov.

Na de nederlaag van Zjoeganov hebben de communisten besloten om samen met hun nationalistische bondgenoten een nationaal-patriottische partij te vormen. De oprichtingsver-

gadering van deze nieuwe oppositiepartij zal waarschijnlijk op 7 augustus plaatsvinden.

Ook moet Jeltsin zijn beloften, die hij maakte tijdens zijn verkiezingscampagne, waar zien te maken. Met name de crisis in Tsjetsjenië ligt bij de Russische bevolking erg gevoelig.

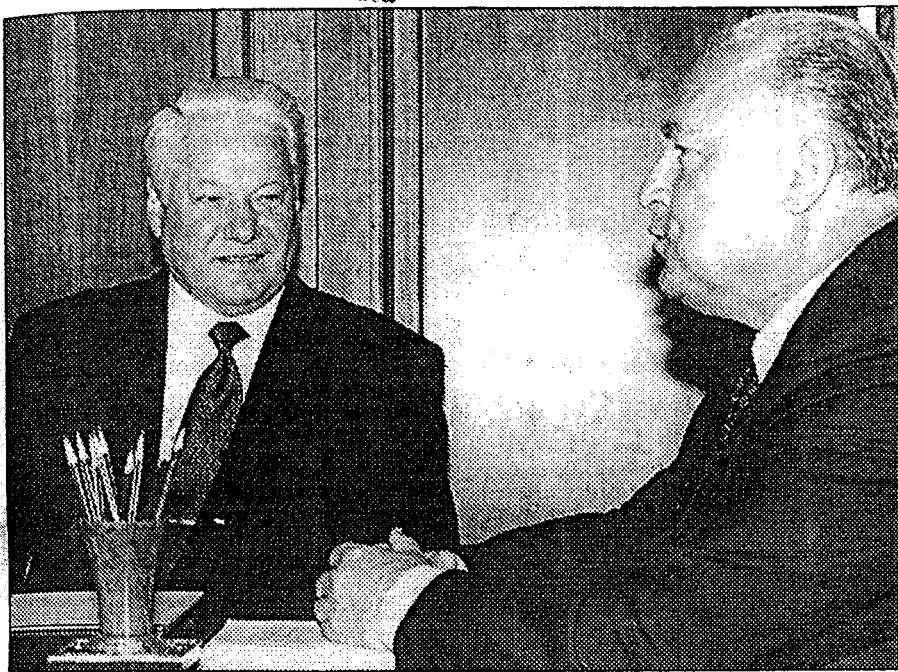
LEBED EN TSJERNOMYRDIN

Generaal Aleksandr Lebed heeft verklaard direct na de verkiezingen te zullen proberen om president Boris Jeltsin over te halen tot het vormen van een coalitieregering, waarbij ook communisten ministersposten toebedeeld zullen krijgen. De reden hiervoor zou kunnen zijn het Russische volk gerust en tevreden te stellen, om zodoende orde en stabiliteit in de Russische federatie te krijgen. Lebed pleitte tevens voor een uitbreiding van zijn bevoegdheden ten aanzien van het veiligheidsbeleid. Ook voorspelde Lebed een mogelijke financiële crisis, aan het einde van deze zomer, als gevolg van het feit dat Jeltsin terwille van zijn campagne veelvuldig een greep heeft gedaan in de schatkist om zijn beloften voor hogere pensioenen, hogere studiebeurzen en hogere subsidies aan het leger te kunnen betalen.

Als secretaris van de nationale Veiligheidsraad mag Lebed nu op de vrijgekomen regeringsposten zijn eigen vertrouwelingen neerzetten.

Jeltsin heeft zijn premier Tsjernomyrdin opdracht gegeven binnen twee weken na de verkiezingen voorstellen te doen over de samenstelling van een nieuwe regering. Wat Jeltsin betreft zal hierin ook de hervormingsgezinde econoom Grigori Javlinski zetelen. Javlinski stelde zich beschikbaar als presidentskandidaat, maar eindigde op 16 juni jl. op een vierde plaats.

Lebed heeft vorige week kenbaar gemaakt een post als vice-president te ambiëren. Sinds de coupepoging van 1993 voorziet de Russische grondwet

Dmitri Sokolov/Agence France-Presse

President Yeltsin meeting Monday with Prime Minister Chernomyrdin.

niet meer in een vice-president. Mocht Jeltsin niet meer in staat zijn om zijn ambt te vervullen, dan zou op dit moment premier Tsjernomyrdin het roer overnemen voor een maximale periode van drie maanden. Binnen deze termijn zullen dan nieuwe presidentsverkiezingen gehouden moeten worden. Eén van de zaken die in de toekomst derhalve zeker zal gaan spelen is de machtsstrijd naast de president, wellicht een strijd tussen secretaris van de veiligheidsraad Aleksandr Lebed en vice-premier Viktor Tsjernomyrdin.

TSJETSJENIË

Een week na de verkiezingsoverwinning van Boris Jeltsin heeft het Russische leger de oorlog tegen de Tsjetsjeense rebellen hervat met een grootscheepse aanval op het dorpje Gechi in het zuidwesten van Tsjetsjenië.

De gevechten braken uit na het verstrijken van een ultimatum dat de commandant van de Russische troepen, generaal Tichomirov, had gesteld. Tichomirov dreigde de rebellen te "vernietigen" als zij maandag niet alle Russische krijgsgevangenen zouden vrijlaten.

De Tsjetsjeense rebellen verklaarden echter alle krijgsgevangenen te zul-

len doden als het Russische leger burgers zou provoceren en de oorlog zou hervatten.

Afgelopen woensdag, een week na Jeltsins overwinning hebben Russische gevechtsvliegtuigen en artillerie precisiebombardementen uitgevoerd op het hoofdkwartier van de Tsjetsjeense rebellenleider Zelimchan Jandarbijev. Jeltsin en Jandarbijev tekenden nog geen zes weken geleden een "vredes" overeenkomst in het Kremlin.

Bij de Russische "precisiebombardementen" werden volgens Tsjetsjeense bronnen 20 burgers gedood.

SLOTCONCLUSIE:

Bijna twee weken na de verkiezingsoverwinning van president Jeltsin is er in de Russische Federatie van daadwerkelijke rust en orde nog weinig te merken. Jeltsin lijkt tijdelijk van het toneel te zijn verdwenen, Lebed wordt door de media sterk naar voren gebracht, invloedrijke personen zijn ontslagen en de wapenstilstand, die sinds 1 juni jl. van kracht was, is weer verbroken. Het is opmerkelijk dat ondanks de ontslagen van de zg. "hardliners" rond de crisis in Tsjetsjenië, de strijd in de opstandige republiek weer lijkt op te laaien.

Gezien deze huidige ontwikkelingen in de Russische federatie kunnen we onszelf derhalve een aantal zaken afvragen:

-Wat is Jeltsins daadwerkelijke koers ten aanzien van de binnenlandse politiek en het conflict in Tsjetsjenië en welke koers zal zijn nieuwe regeringsploeg ten aanzien van de buitenlandse politiek in de toekomst gaan varen?

Met andere woorden: in hoeverre maakt "tsaar" Jeltsin zijn beloftes, die hij tijdens zijn verkiezingscampagne deed, als president in de komende vier jaar waar?

